

Vec C-71/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

4. február 2021

Vnútroštátny súd:

Sofijski gradski sąd

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

4. február 2021

Vyžiadaná osoba:

KT

Prokuratúra:

Sofijska gradska prokuratura

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej bolo začaté na návrh na vykonanie zatýkacieho rozkazu vydaného na základe Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie a Islandom a Nórskom

Predmet a právny základ prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 2 a 3 Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie, Islandom a Nórskom, článku 21 ods. 1 a článku 67 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článku 6 a článku 45 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie. Vzťahuje sa na prípad, keď na návrh na vykonanie zatýkacieho rozkazu vydaného na základe uvedenej dohody jeden členský štát odmietol vydať vyžiadajú osobu, táto osoba sa potom presťahovala do iného členského štátu, ktorému bol následne adresovaný nový zatýkací rozkaz na túto osobu vydaný na účely trestného stíhania v tej istej veci. Vnútroštátny súd navrhuje, aby sa prejudiciálny návrh prejednal v rámci naliehavého konania podľa článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

Prejudiciálne otázky

1. Umožňujú ustanovenia článku 1 ods. 2 a ods. 3 Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie, Islandom a Nórskom vydanie nového zatýkacieho rozkazu na účely trestného stíhania v tej istej veci voči osobe, vydanie ktorej členský štát Európskej únie na základe článku 1 ods. 3 tejto dohody v spojení s článkom 6 Zmluvy o Európskej únii a článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odmietol?
2. Umožňujú ustanovenia článku 1 ods. 3 Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie, Islandom a Nórskom, ako aj článok 21 ods. 1 a článok 67 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článok 6 a článok 45 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, aby členský štát, ktorému bol adresovaný zatýkací rozkaz vo veci, v ktorej iný členský štát odmietol vydanie tej istej osoby na trestné stíhanie v tej istej veci, rozhodol ešte raz po tom, ako vyžiadaná osoba využila svoje právo na voľný pohyb a zo štátu, v ktorom bolo jej vydanie odmietnuté, sa presťahovala do štátu, ktorému bol adresovaný nový zatýkací rozkaz?

Citované predpisy práva Únie a judikatúra

Článok 1 ods. 2 a 3 Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórsnym kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie, Islandom a Nórskom (Ú. v. EÚ L 292, 2006, s. 2)

Článok 6 Zmluvy o Európskej únii

Článok 21 ods. 1 a článok 67 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Článok 6 a článok 45 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie

Rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262

Rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, AY (zatýkací rozkaz – svedok), C-268/17, EU:C:2018:602

Citované vnútroštátne predpisy

Článok 4 ods. 1 Zakon za ekstradiciata i evropejskata zapoved za arest (zákon o extradícii a o Európskom zatýkacom rozkaze)

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Konanie na vnútroštátnom súde bolo začaté na návrh Sofijska gradska prokuratura (Mestská prokuratúra Sofia, Bulharsko) na vykonanie zatýkacieho rozkazu vydaného na KT, ktorý má bulharské štátne občianstvo a štátne občianstvo Spojených štátov amerických. Uvedený zatýkací rozkaz vydala 12. marca 2020 Regionálna prokuratúra Hordland (Nórsko) (ďalej len „zatýkací rozkaz z 12. marca 2020“). Týmto zatýkacím rozkazom sa žiadalo o vydanie KT na účely trestného konania začatého proti nemu, v ktorom sa mu kládlo za vinu, že spáchal viacero podvodov na újmu nórskeho systému sociálneho zabezpečenia. V tomto konaní bola popri KT a ďalších osobách obžalovaná aj jeho bývalá partnerka, nórska štátna príslušníčka. KT a jeho partnerka spolu žili v spoločenstve podobnom manželstvu a majú dve deti, ktoré sa narodili počas ich spolužitia.
- 2 V uvedenom trestnom konaní v Nórsku bol na KT vydaný zatýkací rozkaz. Dňa 26. júla 2018 bolo po ňom vyhlásené pátranie v Schengenskom informačnom systéme. V júli 2019 bola na prvostupňovom súde v Bergene (Nórsko) podaná obžaloba. Súd v neprítomnosti KT odsúdil niektorých z ostatných obžalovaných, medzi nimi aj jeho bývalú partnerku.
- 3 Dňa 25. novembra 2019 bol na základe pátrania vyhláseného nórskymi orgánmi v Schengenskom informačnom systéme KT zatknutý v Poľsku. Nórska prokuratúra po tom, ako bola upovedomená o jeho zatknutí, vydala 27. novembra 2019 zatýkací rozkaz (ďalej len „zatýkací rozkaz z 27. novembra 2019“) podľa

Dohody medzi Európskou úniou a Islandskou republikou a Nórsnym kráľovstvom o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie, Islandom a Nórskom (ďalej len „dohoda o vydávacom konaní“). Okresný súd Varšava (Poľsko) rozsudkom z 15. januára 2020 vydaným v konaní o vykonanie zatýkacieho rozkazu vydanie KT odmietol.

- 4 Na odôvodnenie odmietnutia sa Okresný súd Varšava odvolával na článok 1 ods. 3 dohody o vydávacom konaní, ktorý odkazuje na článok 6 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ). Súd považoval za preukázané, že medzi KT a jeho bývalou partnerkou existuje pretrvávajúci konflikt kvôli zvereniu oboch spoločných detí do starostlivosti jedného z rodičov, pričom v súdnych konaniach medzi oboma bývalými partnermi boli vydané rozhodnutia bulharských súdov, ktoré v Bulharsku zverili deti do starostlivosti KT. Okresný súd Varšava bol toho názoru, že prípadné vydanie KT nórsnym orgánom by viedlo k porušeniu článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP), pretože jednak bývalá partnerka KT sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, na ktorý bola v Nórsku odsúdená, a jednak by KT po jeho vydaní musel byť vzatý do vyšetrovacej väzby; to by malo za následok, že deti by museli byť zverené do pestúnskej starostlivosti, čo by viedlo k definitívnej deštrukcii jeho vzťahu s nimi. Podľa názoru súdu by nórske orgány, aj keby sa vydanie KT týmto orgánom neuskutočnilo, mohli využiť iné formy medzinárodnoprávnej spolupráce s Bulharskom na účely trestného stíhania, ktoré viedli.
- 5 Rozsudok Okresného súdu Varšava, ktorým bolo vydanie KT odmietnuté, prokuratúra napadla na Odvolacom súde Varšava, ktorý rozsudkom z 24. februára 2020 tento opravný prostriedok zamietol. Okresný súd Varšava uznesením zo 6. marca 2020 zrušil reštriktívne opatrenia nariadené v rámci ukončeného konania v Poľsku.
- 6 Dňa 10. marca 2020 bol KT pri svojom návrate do Bulharska opätovne zatknutý na základe pátrania registrovaného v Schengenskom informačnom systéme. Po tom, ako bulharské orgány upovedomili nórske orgány o zatknutí KT, vydala Regionálna prokuratúra v Hordlande (Nórsko) zatýkací rozkaz z 12. marca 2020. Týmto zatýkacím rozkazom sa žiadalo o vydanie KT na účely toho istého trestného konania v Nórsku, na účely ktorého bol vydaný už zatýkací rozkaz z 27. novembra 2019 doručený Poľsku, vykonanie ktorého odmietol Okresný súd Varšava.
- 7 Dňa 19. marca 2020 bolo KT uložené opatrenie „hlásenie“, ktoré mu ukladalo povinnosť neopustiť svoje bydlisko bez povolenia príslušného orgánu. Okrem toho mu bol uložený zákaz opustiť Bulharskú republiku. Nórske orgány informovali vnútroštátny súd o tom, že pre krízu v zdravotníctve spôsobenú vírusom COVID-19 sa konanie voči KT bude na prvostupňovom súde v Bergene prejednávať najskôr v októbri 2020, z dôvodu čoho jeho vydanie do Nórska nebude potrebné skôr ako v septembri 2020. Zároveň došlo aj k zdržaniu v konaní pred vnútroštátnym súdom, pretože KT v období od apríla do júla 2020 vyhľadal viaceré zdravotnícke zariadenia, aby sa podrobil lekárskej úkony. V posudku

z oblasti súdneho lekárstva, ktorý bol v konaní predložený v októbri 2020, sa konštatovalo, že jeho zdravotný stav je výrazne negatívne ovplyvnený a hrozí opätovný výskyt tromboembolickej príhody (vznik krvnej zrazeniny, ktorá vedie k vrhnutiu zrazeniny do ciev), v dôsledku čoho patrí do skupiny osôb s najvyšším rizikom v prípade nákazy vírusom COVID-19. Keďže jeho zdravotný stav neumožňuje cestu zo Šumenu – kde sa zdržiava – do Sofie, KT sa na oboch pojednávaniach na vnútroštátnom súde, ktoré sa uskutočnili v decembri 2020, resp. vo februári 2021, zúčastnil prostredníctvom videokonferenčného spojenia.

Krátka prezentácia odôvodnenia prejudiciálneho konania

- 8 Vnútroštátny súd zastáva názor, že na rozhodnutie v konaní vo veci samej je potrebný výklad ustanovení práva Únie uvedených v prejudiciálnych otázkach. Chcel by vedieť, či podľa týchto ustanovení existujú prekážky vykonania zatýkacieho rozkazu z 12. marca 2020, ktoré vyplývajú z odmietnutia vykonať zatýkací rozkaz z 27. novembra 2019, ktorý vydal ten istý orgán voči tej istej osobe na účely jej vydania na účely toho istého trestného konania.
- 9 Podľa článku 1 ods. 3 dohody o vydávanom konaní musia byť dodržiavané základné práva a základné právne zásady zakotvené v Európskom dohovore o ľudských právach – alebo v prípade vykonania justičným orgánom členského štátu zásady uvedené v článku 6 ZEÚ. Na tomto základe Okresný súd Varšava odmietol vykonať zatýkací rozkaz z 27. novembra 2019 pre možné porušenie práva na rodinný život podľa článku 8 EDLP. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že skutkové okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu článku 8 [EDLP], v čase rozhodnutia o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania naďalej existujú, keďže KT v Bulharsku vychováva obe svoje deti, ktoré sa narodili počas jeho spolužitia s jeho bývalou partnerkou.
- 10 Vnútroštátny súd je toho názoru, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa výkladu Rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (2002/584/SVV) (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“) sa môže primerane vzťahovať na výklad dohody o vydávanom konaní, keďže táto dohoda tvorí neoddeliteľnú súčasť práva Únie (v tomto zmysle rozsudok z 2. apríla 2020, Ruska Federácia, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, bod 49) a okrem toho ustanovenia dohody o vydávanom konaní sa veľmi podobajú zodpovedajúcim ustanoveniam rámcového rozhodnutia 2002/584 (rozsudok z 2. apríla 2020, Ruska Federácia, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, bod 74).
- 11 Súdny dvor tak v rozsudku z 25. júla 2018, AY (C-268/2017, EU:C:2018:602) rozhodol, že neexistuje prekážka vydania viacerých európskych zatykačov na tú istú osobu v tom istom trestnom konaní. Vnútroštátny súd však zastáva názor, že skutkové okolnosti a právne úvahy v konaní, v ktorom bol vydaný uvedený rozsudok, sa odlišovali od tých v konaní vo veci samej. V prípade, ktorý bol základom veci C-268/2017, bol prvý európsky zatykač vydaný v rámci

vyšetrovania a druhý na účely vedenia súdneho konania proti požadovanej osobe. Naproti tomu v konaní vo veci samej boli oba zatýkacie rozkazy (z 27. novembra 2019 a z 12. marca 2020) vydané v rovnakej fáze trestného konania, a to v konaní pred súdom, po tom, ako bola v júli 2019 podaná obžaloba na prvostupňovom súde Bergen.

- 12 Okrem toho sa Súdny dvor v rozsudku z 25. júla 2018, AY (C-268/2017, EU:C:2018:602) odvoláva na článok 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý členským štátom ukladá povinnosť vykonať každý európsky zatykač, ktorý im je adresovaný. Vnútroštátny súd však trvá na tom, že dohoda o vydávacom konaní neobsahuje žiadne takéto ustanovenie pre zmluvné štáty. Za takýchto okolností vzniká otázka, či existuje domnienka takejto povinnosti zmluvných štátov.
- 13 Vnútroštátny súd sa domáha zistenia, či je rozhodnutie súdu členského štátu, ktorým tento súd odmietol vykonať zatýkací rozkaz a ktoré sa opiera o odsek 3 uvedeného článku 1 [dohody] v spojení s článkom 6 ZEÚ a článkom 8 EDLP, podľa článku 1 ods. 2 dohody o vydávacom konaní na základe ich vzájomných povinností z tejto dohody záväzné pre ostatné členské štáty, ako aj Nórsko a Island. Poukazuje na to, že odmietnutie vykonať zatykač z 27. novembra 2019 Okresný súd Varšava odôvodnil zásadami zakotvenými v článku 6 ZEÚ a v EDLP, ktoré sú záväzné pre všetky členské štáty.
- 14 Z týchto úvah vnútroštátny súd odvodzuje najmä otázku, či je prípustné, aby súd členského štátu ešte raz rozhodoval o už raz odmietnutom vydaní vyžiadanej osoby súdom iného členského štátu na základe následného zatýkacieho rozkazu vydaného na základe dohody o vydávacom konaní v tej istej fáze trestného konania vo veci, ak je toto odmietnutie založené na zásadách, ktorými sú viazané všetky členské štáty Únie, ktorá podľa článku 67 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) vytvára priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.
- 15 Z pohľadu vnútroštátneho súdu je odpoveď na túto otázku podstatná na to, aby sa vyjasnilo, či osoba, ktorá je hľadaná zatýkacím rozkazom vydaným na základe dohody o vydávacom konaní, môže využiť svoje právo voľne sa pohybovať podľa článku 21 ods. 1 ZFEÚ, svoje právo na slobodu a bezpečnosť podľa článku 6 Charty základných práv a slobôd Európskej únie a svoje právo na voľný pohyb podľa článku 45 Charty po tom, ako súd členského štátu odmietol vykonať predmetný zatýkací rozkaz. Taká je situácia v konaní vo veci samej, pretože KT po tom, ako Okresný súd Varšava odmietol vykonať zatýkací rozkaz z 27. novembra 2019, využil svoje právo na voľný pohyb a vrátil sa do Bulharska, kde bol opäť zatknutý, pričom toto nové zatknutie viedlo k vydaniu zatýkacieho rozkazu z 12. marca 2020.
- 16 Pokiaľ ide o návrh na prejednanie veci v naliehavom konaní podľa článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, vnútroštátny súd poukazuje na to, že návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahuje otázky týkajúce sa oblastí upravených v hlave V tretej časti ZFEÚ. Trvá na tom, že lehoty stanovené

v článku 20 dohody o vydávanom konaní neboli dodržané. To je dané jednak tým, že nórske orgány výslovne vyhlásili, že konanie proti KT nie je možné prejednať pred októbrom 2020, a jednak zhoršením zdravotného stavu KT. V čase podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania už tieto prekážky pominuli.

- 17 Vnútroštátny súd poukazuje na to, že KT sa síce nenachádza vo väzbe, ale jeho práva na voľný pohyb sú napriek tomu obmedzené opatrením „hlásenie“, ktoré mu bolo uložené. Okrem toho mu bol uložený zákaz opustiť Bulharskú republiku. Podľa názoru vnútroštátneho súdu uvedené okolnosti, medzi nimi aj zhoršený zdravotný stav KT, odôvodňujú potrebu naliehavého konania.

PRACOVNÝ DOKUMENT